

Spotkanie 4

Eucharystia a rodzina

I. Dzielenie się życiem (przy herbacie)

II. Część modlitewna:

- Modlitwa do Ducha Św.; odczytanie wybranego tekstu z Pisma św.
- Dzielenie się Słowem Bożym: **Łk 22, 7-20**
- Modlitwa spontaniczna: uwielbienie i dziękczynienie za dar Eucharystii
- Tajemnica Różańca: Ustanowienie Eucharystii (5 Tajemnica Światła)

III. Część formacyjna:

- Dzielenie się realizacją zobowiązań
- Omówienie nowego tematu: Znaczenie niedzielnej Eucharystii w życiu rodziny (**każde małżeństwo wcześniej, w domu, zapoznaje się z tekstami kazań Ojca Świętego Jana Pawła II: "Niedziela dniem Eucharystycznej wspólnoty" i "Eucharystia a rodzina chrześcijańska" oraz z pytaniami do tekstów**; na kręgu odbywa się dyskusja na ten temat).
Tekst uzupełniający - z Listu Apostolskiego *Dies Domini. O świętowaniu niedzieli* Jana Pawła II: fragmenty rozdziału III - "**Zgromadzenie Eucharystyczne sercem niedzieli**".

Pytania i problemy :

- Gdzie i jak sprawowali Eucharystię chrześcijanie pierwszych wieków?
- Jaki jest związek między sakramentem Eucharystii i rodziną?
- Dlaczego Eucharystia jest źródłem apostołatu rodziny?
- Co to znaczy, że Maryja jest pierwszą służebnicą Eucharystii?
- Na czym polega Eucharystyczna posługa kobiety?
- Jaką rolę odgrywa niedzielna Eucharystia w życiu naszej rodziny?
- Jakie widzimy zewnętrzne zagrożenia dla świętowania Dnia Pańskiego jako dnia Eucharystii?.
- Jakie są nasze zaniedbania w świętowaniu niedzielnej Eucharystii - zróbmy ich listę; które z nich powinniśmy wyeliminować w pierwszej kolejności?

Sugestie do pracy w ciągu miesiąca:

- przeprowadzić **dialog małżeński** na temat roli niedzielnej Eucharystii w naszej rodzinie
- podjąć konkretną **regulę życia** dotyczącą sposobów świętowania Dnia Pańskiego jako dnia Eucharystii w naszej rodzinie
- przeprowadzić kilka razy **Namiot Spotkania** z wykorzystaniem tekstów dotyczących Eucharystii (np. Łk 22, 14-20; J 6, 26-35; J 6, 48-58; 1 Kor 11, 23-29)

Niedziela dniem Eucharystycznej wspólnoty

[...] Eucharystia - sakrament śmierci i Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, sakrament Jego Ciała i Krwi, stoi w środku życia wielkiej rodziny ludzkiej, odpowiada na różne głody człowieka współczesnego. [...] **Maryja jest pierwszą służebnicą Eucharystii**, bo w niej Słowo stało się Ciałem. I to jest to samo Ciało, które my przyjmujemy, które jest pokarmem naszych dusz w perspektywie doczesności i wieczności. [...]

Wy jesteście, drogie siostry, matkami, żonami - jesteście także córkami; jesteście narzeczonymi, jesteście siostrami. Waszym życiowym powołaniem jest dawać ludziom życie: nowym ludziom dawać życie. Waszym powołaniem jest kształtować ludzką wspólnotę; tę najbardziej podstawową, bez której każda inna wspólnota pozbawiona jest korzeni człowieczeństwa. Wspólnota rodzinna stanowi o sile narodu i państwa, Kościoła i ludzkości. A wspólnota rodzinna zawdzięcza swoją spójnię wam. Matka i wychowawczyni, matka i nauczycielka; matka serce! Zawsze, przez całe pokolenia tak na was patrzono. Przez całe pokolenia tak na was patrzono na ziemi polskiej. Kobieta jest sercem rodziny. [...]

Czy współczesna kobieta, czy Polka współczesna wśród tych wszystkich programów i haseł jest jeszcze sercem rodziny? Nie sposób wymienić tej wielkości na żadną inną; na żadną inną formalną kwalifikację. To jest kwalifikacja największa: być sercem! **Być sercem rodziny!** I otóż, drogie siostry, pragnę wraz z wami dzisiaj modlić się o to, ażebyście były tym sercem rodziny swojej własnej, czy tej, która będzie waszą własną. Żebyście były sercem rodziny rodzin: parafii, narodu, Kościoła - żebyście były sercem. O to pragnę się modlić razem z wami. I pragnę wam powiedzieć, że **na tym polega wasza Eucharystyczna posługa!** Kobieta, która jest sercem, skupia wokół siebie najbliższych, czyni wspólnotę. Skupia wokół stołu, skupia wokół pacierza, skupia wokół rozmowy, skupia wokół siebie. Pamiętajcie, że waszym rodzinom potrzebna jest wspólnota Eucharystyczna. Pamiętajcie, że Eucharystia jest dana wam w szczególny sposób, abyście przez nią skupiały swoich najbliższych, swoją rodzinę: męża i synów, dzieci i braci, narzeczonych i kolegów. Eucharystia jest wam dana, wam w szczególny sposób, ażebyście przez nią kształtowały ludzką wspólnotę.

I na tym też polega znaczenie niedzieli w życiu rodziny. Bo niedziela jest od pierwszych czasów apostoelskich, dniem Eucharystycznej wspólnoty. W tym dniu, wspominając tajemnicę śmierci i Zmartwychwstania, chrześcijanie przyjmują tę sakramentalną pamiątkę, w której Chrystus zostawił im tajemnicę swej śmierci i Zmartwychwstania, tajemnicę siebie samego, ażeby była pokarmem ich dusz. Dzisiaj ta niedziela jest zagrożona na różne sposoby. Jest zagrożona jako dzień wypoczynku. Ale nade wszystko jest zagrożona jako dzień Eucharystii, bo się usiłuje niedzieli nadać całkowicie laicki charakter. A to jest Dzień Pański! I wy musicie się zastawić, właśnie wy, o ten Dzień Pański! O Dzień Eucharystii! To musi być wołanie waszego serca: nie odbierajcie nam Chrystusa w tym dniu! Bo inaczej my nie potrafimy być sercem! Nie potrafimy zespalać i scalać, bo się nam to wszystko rozleci. A na końcu może i nasza małżeńska spójnia też się rozleci. Bo przecież - niestety, nie mamy się czym chlubić - zwiększa nam się liczba rozwodów.

Takim najgłębszym instynktem wiary wołajcie, gdzie możecie: czy w waszych własnych wspólnotach, czy w waszych warsztatach pracy, czy we wszystkich nadarzających się okolicznościach: nie odbierajcie nam Dnia Pańskiego! Zostawcie nam Eucharystię! My jesteśmy Jej sługami! Bo ona pozwala nam, kobietom, być sercem, być sobą! Być - każdej z nas - nowym wcieleniem, nowym urzeczywistnieniem Bogarodzicy Dziewicy, Matki Boga i ludzi - Maryi.

[...]

Nade wszystko błagajcie Maryję, która jest pierwszą służebnicą Pańską i pierwszą służebnicą Eucharystii, ażebyście za Jej wzorem umiały być również służebnicami Pana i służebnicami Eucharystii. [...]

ks. kard. Karol Wojtyła *Fragmenty kazania 12 IX 1976 r. w Kalwarii Zebrzydowskiej*

Eucharystia a rodzina chrześcijańska

1. Eucharystia – Wieczerza Paschalna

Gdy rozważamy Tajemnicę Eucharystii, od razu uderza nas fakt, iż od samych początków Kościoła jest ona przeżywana w wymiarze wspólnotowym, co doskonale ukazuje rzeczywistość takich słów, jak „dom”, „rodzina”, „wieczerza”. Pojawia się natychmiast w pamięci wspomnienie tamtego „domu”, w którym uczniowie „przygotowali salę dużą, usłaną”, by Boski Mistrz mógł spożyć wraz z nimi Paschalną Wieczerzę (por. Łk 22, 7-12). Myśl sięga także do świadectw z Dziejów Apostolskich, mówiących o pierwotnej wspólnotcie, której członkowie „codziennie trwali jednomyślnie w świątyni, a łamiąc chleb po domach, przyjmowali posiłek z radością i prostotą serca” (Dz 2, 46). Szczególnie zaś „w pierwszym dniu po szabacie”, gromadzili się na „łamanie chleba”, po wcześniejszym wysłuchaniu słów Apostoła (por. Dz 20, 7-11), powtarzając w ten sposób gest Pana z Wieczerzy Paschalnej, aby wypełnić Jego przykazanie (por. Łk 22, 19). Wszystko to odbywa się w atmosferze, można by powiedzieć, rodzinnej, niemal domowej, ponieważ ci, którzy uczestniczą w Tajemnicy, wiedzą, że przez wiarę w Chrystusa stali się poniekąd – o czym przypomina św. Paweł – „domownikami Boga” (Ef 2, 19).

Tak więc sprawowanie Eucharystii jawi się od początku jako sakrament braterskiej miłości, w którym Jezus Chrystus jest w sposób rzeczywisty i istotny obecny w Ciele, Krwi, Duszy i Bóstwie, aby zjednoczyć się najściślej z tymi, którzy w Niego wierzą i godnie Go przyjmują. Ta obecność przychodzi z daleka i daleko sięga: z łona Przedwiecznego Ojca ku ostatecznej mecie, od Wcielenia ku eschatologicznemu wypełnieniu, do którego zmierzają dzieje. Święty Paweł wszak przypomina nam: „Ilekoć bowiem spożywacie ten chleb albo pijecie kielich, śmierć Pańską głosicie, aż przyjdzie” (1 Kor 11, 26). Eucharystia zatem daje nam, pielgrzymom, oczekującym oświecenia przez wiarę i ożywienia przez nadzieję, przedsmak tej radości, która będzie panowała podczas eschatologicznej uczy. Do tej uczy nawiązuje sam Chrystus podczas Ostatniej Wieczerzy (por. Łk 22, 15-16); ku niej więc winien spoglądać każdy chrześcijanin, kiedy karmi się boskim pokarmem, który zaspokaja jego głód, ożywiając pragnienie coraz pełniejszego zjednoczenia z Panem, aż po przekonanie, że „odejść od ciała, a być z Chrystusem – to o wiele lepsze (por. Flp 1, 23). Spotkanie Eucharystyczne zapowiada więc i poprzedza uszczęśliwiające doświadczenie ostatecznego spotkania w domu Ojca.

2. Eucharystia – sakrament rodziny

Podstawowy, wspólnotowy wymiar Eucharystii wyraża się w sposób uprzywilejowany w kręgu wspólnoty rodzinnej. Jeśli w początkach chrześcijaństwa, a także w pierwszych wiekach, z konieczności sprawowano często Eucharystię w domach prywatnych, to również później nie zanikło powiązanie, niegdyś może łatwiejsze i bardziej spontaniczne, pomiędzy Tajemnicą Eucharystyczną, a owym sanktuarium miłości, jakim z zamysłu Boga Stwórcy i Odkupiciela winna być wspólnota rodzinna. Choć wraz z rozwojem Kościoła w wiekach późniejszych słusznie przeważało i było zalecane sprawowanie Eucharystii w świątyniach przeznaczonych dla kultu całej wspólnoty kościelnej, będącej najwłaściwszym obrazem Mistycznego Ciała Chrystusa i „Bożej rodziny”, to jednak nie zanikł sakralny sens, jaki Kościół, właśnie w porządku Eucharystii, nadaje rodzinie, komórce wspólnoty kościelnej. Umieszczenie w pełniejszym świetle tej „sakralnej” rzeczywistości rodziny, z całą jej ewangeliczną świeżością, zawdzięczamy Soborowi Watykańskiemu II. Konstytucja *Lumen gentium* wskazała na rodzinę jako swego rodzaju „domowy Kościół” (n. 11), a dekret *Apostolicam actuositatem* mówi o niej jako o „domowym sanktuarium Kościoła” (n. 11).

Fakt, że dzisiaj Eucharystia sprawowana jest w świątyni, gdzie gromadzi się najszersza „rodzina” chrześcijańskiej wspólnoty, zwłaszcza w obrębie parafii, nie może zatem przesłaniać najgłębszego związku, zachodzącego pomiędzy Sakramentem Ciała i Krwi Pańskiej a „pierwszą

i żywotną komórką społeczeństwa” (*Apostolicam actuositatem*, 11), jaką stanowi rodzina. Skoro bowiem Eucharystia jest Sakramentem, za pośrednictwem którego Chrystus daje wiernym życie (por. J 6, 53 itd.), nie mniej prawdziwe jest i to, że rodzina stanowi „miejsce” przygotowane przez Boga, w którym „rodzą się nowi obywatele społeczności ludzkiej, którzy dzięki łasce Ducha Świętego stają się przez chrzest synami Bożymi, aby Lud Boży trwał przez wieki” (Konstytucja *Lumen gentium*, 11). Ponadto Ofiara Eucharystyczna „uobecnia przymierze miłości Chrystusa z Kościołem, przypieczętowane Jego krwią na krzyżu” (adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, 57), zaś małżeństwo ludzi ochrzczonych, w którym ma swój początek i podstawę rodzina chrześcijańska, jest tego przymierza szczególnie żywym i wymownym symbolem. Dlatego też w Eucharystii, kiedy to w czasie jej sprawowania zawierane jest zazwyczaj małżeństwo, „małżonkowie chrześcijańscy znajdują korzenie, z których wyrasta, stale się odnawia i nieustannie ożywia ich przymierze małżeńskie” (*Familiaris consortio*, 57).

3. Eucharystia – źródło apostolatu rodziny

Ze względu na owe wyższe racje wiary i życia kościelnego, rodzina chrześcijańska ma szczególne powołanie do bycia świadkiem Ewangelii w świecie współczesnym. Z Eucharystii winna ona czerpać siły potrzebne do wypełniania tego zadania. „Uczestnictwo w Ciele „wydanym” i Krwi „przelanej” Chrystusa staje się niewyczerpanym źródłem misyjnego i apostolskiego dynamizmu rodziny chrześcijańskiej” (*Familiaris consortio*, 57), która umocniona w ten sposób może oznajmiać „pełnym głosem zarówno obecne cnoty Królestwa Bożego, jak i nadzieję błogosławionego życia” (*Lumen gentium*, 35). I dlatego rodzina, będąc częścią szerszej wspólnoty Kościoła, pełni w niej specyficzną rolę: jest „jaśniejącym znakiem obecności Chrystusa i Jego miłości także dla ludzi stojących „daleko”, dla rodzin, które jeszcze nie wierzą i dla tych rodzin chrześcijańskich, które już nie wierzą i dla tych rodzin chrześcijańskich, które już nie żyją konsekwentnie wedle otrzymanej wiary” (*Familiaris consortio*, 54).

Jan Paweł II

*Fragment Orędzia w związku z przygotowaniem
do Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Nairobi, 15 VIII 1984 r.
(Jan Paweł II, Podniosę kielich Zbawienia. O Eucharystii.
Modlitwy – homilie – rozważania, Lublin 1986, s. 223-226)*